

Procedury organizowania wycieczek szkolnych w Publicznym Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Kozienicach

Podstawa Prawna:

- 1) *Rozporządzenie MENiS z dnia 8 listopada 2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516)*
- 2) *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6z 2002 poz. 69)*

- I. W ramach działalności turystyczno - krajoznawczej w PG Nr 1 w Kozienicach dopuszcza się organizowanie następujących form:
 - wycieczek przedmiotowych (wyjścia w ramach zajęć szkolnych)
 - wycieczek krajoznawczo - turystycznych (jedno lub wielodniowych)
 - imprez turystyczno - krajoznawczych (rajdów i wycieczek rowerowych)
- II. 1. Wychowawca po uprzednim zasięgnięciu opinii rodziców oraz rozmów z wychowankami na początku każdego roku szkolnego planuje w planie pracy wychowawcy klasy ilość, rodzaj i miejsca wycieczek i imprez turystyczno – krajoznawczych.
2. Ilość dni przeznaczonych na ten rodzaj działalności nie może przekroczyć 5 dni nauki szkolnej.
3. Planując termin wycieczki, czy imprezy turystycznej całonocnej należy brać pod uwagę sprawy związane z organizacją roku szkolnego to jest nie planować wycieczek w te dni tygodnia, w które wypadają najczęściej różnego rodzaju święta, czy dni wolne od zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym, przedmioty, które realizowane są jedną godzinę tygodniowo.
4. Ogólny harmonogram planowanych wycieczek i imprez danej klasy wychowawca składa dyrektorowi szkoły do końca września danego roku szkolnego.
- III. Każdy rodzaj działalności turystyczno - krajoznawczej wymaga akceptacji dyrektora szkoły i przygotowania przez wychowawcę (organizatora) pełnej dokumentacji.

IV. W dokumentacji wycieczki/imprezy powinny znaleźć się:

- karta wycieczki w dwóch egzemplarzach
- lista uczestników
- zgody rodziców (prawnych opiekunów) na uczestnictwo w wycieczce/imprezie niepełnoletnich uczniów z zaznaczonym miejscem odbioru dziecka i osobą upoważnioną do tego jeżeli jest to miejsce inne niż wskazane jako końcowe wycieczki zaznaczone w karcie.

Komplet dokumentów – karta wycieczki i lista uczestników w dwóch egzemplarzach powinien być złożony do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły najpóźniej na 3 dni przed wycieczką/imprezą turystyczną. Jeden komplet pozostaje w dokumentacji szkolnej, drugi wraz ze zgodami rodziców nauczyciel zabiera ze sobą. Na liście uczniów pozostającej w dokumentacji szkoły organizator (opiekun) zaznacza przy nazwiskach uczniów miejsce odbioru uczniów po wycieczce.

- rozliczenie wycieczki (po jej zakończeniu) w celu przedstawienia rodzicom

IV Zagadnienia, które należy uwzględnić przy organizacji wycieczki/imprezy turystycznej:

1. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach i imprezach turystycznych wymaga pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych (z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych).
2. Dla zapewnienia prawidłowej opieki nad uczniami biorącymi udział w wycieczce dyrektor wyznacza kierownika i opiekunów, których liczba uzależniona jest od liczby uczestników, miejsca wycieczki, rodzaju środka lokomocji. Przy ustalaniu liczby opiekunów należy uwzględnić również doświadczenia i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania i samodzielności uczestników, sposób zorganizowania wycieczki, itp.
3. Kierownikiem i opiekunami podczas wycieczki mogą być wyłącznie nauczyciele. W sytuacjach wyjątkowych opiekunem wycieczki może być za zgodą dyrektora inna pełnoletnia osoba.
4. Kierownik i opiekunowie są odpowiedzialni za stworzenie warunków zapewniających bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom wycieczki, sprawując ciągły nadzór nad pełnym przestrzeganiem przez wszystkich uczestników obowiązujących na wycieczce zasad bezpieczeństwa.
5. Kierownicy i opiekunowie wycieczek szkolnych i innych imprez turystycznych – krajoznawczych zobowiązani są do ścisłego przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, sanitarno – epidemiologicznych oraz zasad korzystania z dróg publicznych i szlaków turystycznych, a także przestrzegania innych szczegółowych regulaminów oraz zarządzeń wykonawczych władz oświatowych, administracyjnych i samorządowych. Wszyscy uczestnicy wycieczek są zobowiązani do bezwzględnego przestrzegania zasad bezpieczeństwa i szczególnej ostrożności oraz wykonywania wszystkich poleceń kierownika i opiekunów.
6. Kierownicy i opiekunowie muszą posiadać umiejętność udzielania pierwszej pomocy. Kadre obowiązują pełna znajomość przepisów, zachowanie pełnych warunków bezpieczeństwa dla uczestników oraz ścisłe ich przestrzeganie i egzekwowanie. Kierownik i opiekunowie są zobowiązani możliwie jak najprędzej zapewnić fachową pomoc medyczną w przypadku zaistnienia wypadku lub choroby uczestnika poprzez wezwanie lekarza.

V Zalecane normy bezpieczeństwa:

wycieczki przedmiotowe

- nauczyciel w ramach nauczanego przedmiotu może zorganizować wyjście poza teren szkoły (do muzeum, do lasu, na zajęcia terenowe, na stadion sportowy, itp.) w klasie, z którą ma zajęcia lub nad którą dyrektor przydzielił opiekę.
- nauczyciel sprawdza liczbę uczniów i przypomina im zasady zachowania i bezpiecznego poruszania się podczas wyjścia.
- nauczyciel przed wyjściem informuje o tym dyrektora szkoły oraz zostawia informację w postaci karty wyjścia w sekretariacie szkoły.
- jeżeli wyjście będzie trwać więcej niż czas przeznaczony na jednostkę lekcyjną należy uzyskać zgodę nauczyciela, który ma z klasą następną lekcję.
- nauczyciel organizujący (pełniący opiekę) tego rodzaju zajęcia ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo uczniów

wycieczka autokarowa

- liczebność grupy dostosowana do możliwości technicznych autokaru/liczby miejscowych
- jeden opiekun na 15 uczestników (nie licząc kierowcy i pilota);
- miejsca przy drzwiach zajmują opiekunowie;
- przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą tam znajdować się dodatkowe siedzenia czy torby podróżne);
- autokar musi być oznakowany – tablica „przewóz dzieci”;

- kierowca powinien posiadać świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru – ważne przez 6 miesięcy, kierownik wycieczki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ma prawo powiadomić policję o planowanym wyjeździe w celu sprawdzenia stanu autokaru i dyspozycji kierowcy;
- maksymalny czas jazdy jednego kierowcy bez przerwy – 4 godziny 30 minut, czas przerwy w jeździe - zalecane 45 minut;
- postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach;
- po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczbowy uczestników;
- obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie dzieci w czasie jazdy (uczniowie nie mogą chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okno itp.)

wycieczka piesza

- w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę drugi idzie na końcu;
- uczestnicy powinni posiadać ubiór stosowny miejsca wycieczki i warunków atmosferycznych (szczególnie buty);
- w mieście należy poruszać się po chodnikach, a poza miastem lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom;
- w lesie należy poruszać się po oznakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach;
- opiekun powinien posiadać mapę (wskazana jest znajomość terenu);
- przed wyruszeniem na trasę uczestnicy powinni być poinformowani o zasadach poruszania się i zachowania.

wycieczka w góry

- wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników (dla uczniów w wieku 13-15 lat nie powinna przekraczać 12-13 km tj. 4-5 godz. marszu wraz z przerwami na odpoczynek);
- wędrowkę należy zaplanować w godzinach porannych aby przed zmrokiem wrócić do miejsca noclegu;
- liczebność grupy – jeden opiekun na 10 uczniów;
- uczniowie powinni posiadać odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka nieprzemakalna i ocieplana (ze względu na zmienność pogody w górach i spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości), ekwipunek należy zabrać w plecaku;
- wszyscy uczestnicy powinni poruszać się po oznakowanych szlakach, w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) idą osoby słabsze kondycyjnie a na końcu silniejsze, kolumnę prowadzi i zamyka osoba dorosła;
- na terenach powyżej 1000 m.n.p.m. wycieczkę prowadzi wyłącznie przewodnik górski;
- na terenie parków narodowych wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy górscy;
- opiekun grupy powinien posiadać przy sobie apteczkę ze środkami opatrunkowymi w razie potrzeby udzielenia pomocy.

wycieczka rowerowa:

- liczebność – dwóch opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);
- w przypadku kilku grup odstępy między nimi powinny wynosić co najmniej 200 metrów;
- wszyscy uczniowie powinni posiadać kartę rowerową;
- prowadzący wycieczkę powinien jechać na początku, za nim najsłabsi uczestnicy w grupie, następnie pozostali uczniowie a na końcu drugi opiekun;

- tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
- odstępy między jadącymi powinny wynosić do 5 metrów;
- uczestnicy wycieczki powinni jechać jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi jezdni zgodnie z przepisami ruchu drogowego, które nauczyciel powinien uczniom przypomnieć przed wyjazdem;
- nauczyciel powinien posiadać ze sobą apteczkę pierwszej pomocy oraz podstawowe narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów;
- uczestnicy powinni posiadać odpowiedni strój, obuwie oraz kask ochronny na głowę.

Zalecenia i przeciwwskazania ogólne dla uczestników wycieczek i imprez turystyczno – krajoznawczych

- w wycieczkach i imprezach turystyczno krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie;
- opiekun jest obowiązany sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
- zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych (burza, śnieżycy, gołedź)
- zabrania się organizowania wycieczek wysokogórskich bez udziału wykwalifikowanego przewodnika górskiego;
- zabrania się uczestnikom dotykania przedmiotów mających połączenie z liniami wysokiego napięcia, manipulowania niewypałami, zbliżania się do miejsc i przedmiotów mogących stwarzać jakiegokolwiek zagrożenie dla zdrowia lub życia, spożywania różnego rodzaju owoców, co do których nie ma pewności, że są jadalne, itp. zachowań;
- przed wyruszeniem na wycieczkę należy zaopatrzyć się w dobrze wyposażoną apteczkę;
- przed wyjazdem/wyjściem opiekunowie są zobowiązani do zaznajomienia uczestników z zasadami bezpieczeństwa na jezdniach, drogach, w autokarze, statku wycieczkowym, na peronach kolejowych (przejazdy PKP) na szlakach turystycznych i górskich (szczególnie o niewyprzedzaniu przewodnika, oddalaniu się lub opóźnianiu marszu) i w innych miejscach w zależności od rodzaju wycieczki;
- po przybyciu na miejsce noclegu należy dokładnie zapoznać się z rozmieszczeniem dróg ewakuacyjnych i pomieszczeniami sanitarno- higienicznymi;
- kierownik i opiekunowie powinni zdecydowanie eliminować próby zakłócania ciszy i snu uczniów oraz dopilnować aby nikt nie wychodził z miejsca noclegowego, zwrócić szczególną uwagę na respektowanie zakazu palenia tytoniu, spożywania alkoholu i zażywania jakichkolwiek używek;
- w przypadku zaistnienia nieszczęśliwego wypadku należy niezwłocznie udzielić pomocy wszystkim potrzebującym, niezwłocznie powiadomić właściwe służby medyczne, zawiadomić dyrektora szkoły i rodzinę poszkodowanego.

KARTA WYJŚCIA KLASY PODCZAS ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

Data wyjścia.....

Godzina lekcyjna.....

Cel wyjścia.....

.....

.....

Miejsce.....

Liczba uczniów uczestniczących w wyjściu.....

Nauczyciel odpowiedzialny za uczniów.....

Planowana godzina powrotu.....

.....

(podpis nauczyciela – opiekuna)

KARTA WYCIECZKI (IMPREZY)

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

.....

Trasa wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

Termin.....ilość dni.....klasa (grupa).....

Liczba uczestników.....

Kierownik (imię i nazwisko).....tel.....

Liczba opiekunów.....

Środek lokomocji.....

Miejsce powrotu (odbierania uczniów po wycieczce).....

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki (imprezy)
(imiona i nazwiska oraz podpisy)

.....

.....

Kierownik wycieczki (imprezy)

.....

(podpis)

.....

HARMONOGRAM WYCIECZKI (IMPREZY)

Data i godzina wyjazdu	Ilość km	Miejscowość	Program	Adres punktu noclegowego i żywieniowego

Adnotacje organu prowadzącego
lub sprawującego nadzór pedagogiczny

Zatwierdzam

.....
(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)